
X. évfolyam/20. szám

2007.10.26.

2007. 41. hét

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona piaci jelentés	2
A gabonafélék termelői ára	3
Kötési ár a Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekcióján	7
Gabona alapú termékek feldolgozó értéke- sítési átlagára	9
Külföldi piaci információk Keresztessyné Mohr Katalin	11

Napraforgó piaci jelentés	15
A szójabab, a szójaolaj és a szójaliszt különbö- ző határidőkre szóló kötési ára a Chicago-i Árutőzsdén	16-17
A növényi olajok heti átlagára a Milánói Árutőzsdén	18
Nyers növényolaj árak	19
Megyei repce és napraforgó termésátlagok 2004-2007. között	21

Készítette:

Keményné Horváth Zsuzsanna

E-mail: Horvath.Zsuzsanna@akii.hu

Készítette:

Kemény Gábor

E-mail: Kemeny.Gabor@akii.hu

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci-árinformációs Szolgálat

Magyarország, H-1463 Budapest Pf. 944

Telefon: (0036) 1 476 6092, Fax: (0036) 1

217 8111 Internet: www.akii.hu

GABONAPIACI JELENTÉS

- Az 1,055 millió hektáros kukorica vetésterület 69%-án már befejeződött a betakarítás a 2007/2008. gazdasági évben, 3,73 tonna/hektáros országos termésátlaggal.
- A világ búza és kukorica termelését a szeptemberi becsléshez képest lefelé módosították.
- Emelkedő búza és árpa vetésterületek.
- A búza és kukorica termelői ára 54-58 ezer Ft között alakult a 41. héten.
- Magas, ugyanakkor mérséklődő tőzsdei jegyzések a 41-42. héten.
- 50-60%-kal emelkedett a gabonaipari termékek feldolgozói értékesítési ára az előző év 41. hetéhez képest.
- A hízó - és broiler tápok feldolgozói értékesítési árának 25-40%-os emelkedése 2007. I-IX. hó között.

Az őszi búza vetésterülete az előző évi 1,11 millió hektárról 1,14 millió hektárra nőtt. Az őszi árpa esetén a 2006. évi 185 ezer ha-ra terület 2007-ben 195 ezer hektárra emelkedett.

Az étkezési búza termelői ára a 41. héten 58 ezer Ft felett alakult, 2%-kal magasabban, mint a 40. héten. Az előző év ugyanezen időszakának termelői árát 82%-kal haladta meg (1-2. táblázat). Az 1. ábrán látható, hogy a 2007. 41. heti 58 ezer Ft-os árszint 24-36 ezer forinttal haladta meg az előző három év ugyanezen hetének árát.

Közép-Kelet-Európában is 50 ezer Ft felett változtak az árak. Az étkezési búza termelői ára továbbra is Németországban, Magyarországon és Litvániában a legmagasabb (58 ezer Ft), míg a szlovákiai, lengyelországi és bulgáriai árak 4-6 ezer forinttal alacsonyabbak voltak a 40-41. héten. Lettországon és Észtországon 55-57 ezer Ft volt a termés (3. táblázat).

A Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekciójában az euro búza legközelebbi határidőkre vonatkozó jegyzései 61-62 ezer Ft között alakultak a 41. héten, és a szeptember 19-i tőzsdei csúcsárhoz képest 4900-5700 Ft-ot estek (5. ábra). A Chicago-i tőzsdén is mérséklődött a decemberi határidőre vonatkozó jegyzés. A búza szeptemberben becsült 606 millió tonnás világ termeléséhez képest, az októberi előrejelzés 600 millió tonnás termést becsül, amely a búzaárakat magas szinten tarthatja

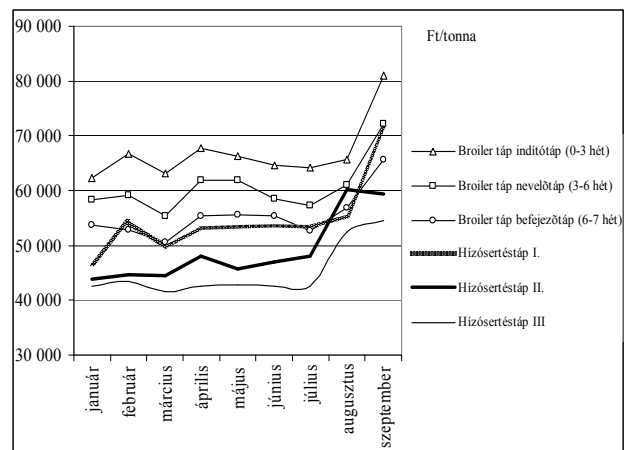
a 2007/2008. gazdasági év második felében (5-6. ábra).

Az Unióban és Braziliában a szeptemberi várakozásokhoz képest mérsékeltlen csökkent a 2007/2008-as év kukoricakínálata, az USA-ban azonban felfelé módosították a termésvárakozást. A világ kukoricatermelése az októberi előrejelzés szerint 769 millió tonna lehet, szemben az előző havi 774 millió tonnával (a 2007/2006-os gazdasági év kukoricatermése 703 millió tonna volt a világon).

A takarmánykukorica termelői ára 54 ezer Ft felett mozgott a 41. héten, 112%-kal magasabban, mint 2006 ugyanezen időszakában (1-2. táblázat). A 4. ábrán látható, hogy a németországi, a szlovákiai és a magyarországi termelői árak 14-30 ezer Ft-tal haladták meg az előző gazdasági évet jellemző árszintet.

A Chicago-i tőzsdén a decemberi határidőre szóló kukoricajegyzés mérsékelt csökkenés után 26 ezer Ft-on stagnált a 42. héten. Az árcsökkenést mind a hazai mind a Chicago-i tőzsdén a betakarítás előrehaladtával összefüggő kínálati nyomás okozza. Az USA-ban is a vetésterületek 69%-án már learatták a tengerit.

A takarmánykeverékek feldolgozói értékesítési árának alakulása 2007-ben

Forrás: PÁIR

Az alapanyag árának jelentős, 80%-os áremelkedése a takarmánykeverékek értékesítési árába is átgyűrűzött. A broiler tápok átlagosan 25%-ot emelkedtek az év eleji 58 ezer Ft-os átlagárhoz képest. A hízó sertéstáp ára 40%-ot emelkedett átlagosan, és a januári 44 ezer Ft-os árszintről 60 ezer Ft felett volt szeptemberben.

Az alapanyagárak további emelkedése a feldolgozóipar helyzetét tovább ronthatja.

1. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 41. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaro.	2007. 40. hét	2007. 41. hét	2007. 41. hét/ 2007. 40. hét (%)
Étkezési búza	tonna	6 262,97	13 658,43	-	11 938,58	19 921,40	166,87
	Ft/t	59 325,41	58 097,41	-	57 318,76	58 483,48	102,03
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	5 858,91	7 049,49	5 812,27	13 964,31	18 720,67	134,06
	Ft/t	54 360,86	54 163,40	54 164,80	54 302,04	54 225,63	99,86
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-

*Szarmazási hely, ahol a gabonát megtermelték

2. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 41. HÉTEN

Megnevezés		Országos				
		2006. 41. hét	2007. 40. hét	2007. 41. hét	2007.41. hét/ 2006. 41. hét (%)	2007. 41. hét/ 2007. 40. hét (%)
Étkezési búza	tonna	8 308,02	11 938,58	19 921,40	239,79	166,87
	Ft/t	32 041,66	57 318,76	58 483,48	182,52	102,03
Takarmánybúza	tonna	1 588,00	-	-	-	-
	Ft/t	26 963,35	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	10 536,65	13 964,31	18 720,67	177,67	134,06
	Ft/t	25 487,18	54 302,04	54 225,63	212,76	99,86
Takarmányárpa	tonna	149,00	-	-	-	-
	Ft/t	28 579,00	-	-	-	-

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KELET-KÖZÉP- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország
Ft/tonna					
23		35 970	35 790	36 870	33 390
24		38 790	36 480	35 920	
25	31 990	38 390	36 500	36 590	34 090
26		43 070	36 860	34 210	33 330
27	34 710	45 680	37 340	33 890	35 640
28		44 790	38 090	34 330	37 980
29	35 550	50 160	39 110	36 370	42 500
30			41 710	38 970	42 763
31	38 330		44 990	41 100	45 720
32	44 060	55 600	47 640	42 060	49 120
33	44 340	52 720	50 230	43 780	48 680
34	45 150	64 420	52 950	47 670	48 250
35	47 200	64 960	54 040	46 560	52 610
36	48 480		56 580	48 500	52 730
37	50 910		61 060	49 940	57 327
38	50 290		60 430	49 260	56 570
39	56 530		59 230	49 500	58 760
40	53 400		59 800	51 460	58 380
41	57 770		58 060	52 340	58 483

hetek	Ukrajna	Lengyelország	Lettország	Bulgária	Litvánia
Ft/tonna					
23		46 760		37 030	37 200
24		46 290		37 560	42 070
25		45 790		35 940	
26		45 230		36 470	
27		44 350		38 650	39 790
28		43 820		40 570	39 550
29		43 800		45 800	37 690
30		43 090		46 880	36 850
31		43 530	43 070	49 710	39 480
32		44 550	40 360	50 080	42 640
33		46 550	47 520	49 620	43 500
34		49 970	51 580	50 930	47 570
35		50 490	53 470	50 620	47 610
36		52 310	52 530	51 690	52 510
37		54 250	54 610	52 840	55 930
38		54 290	54 500	53 670	55 970
39		54 140	56 460	53 800	54 840
40		54 070	55 400	54 000	58 080
41					

Megjegyzés-az ár a következő standardra vonatkozik:

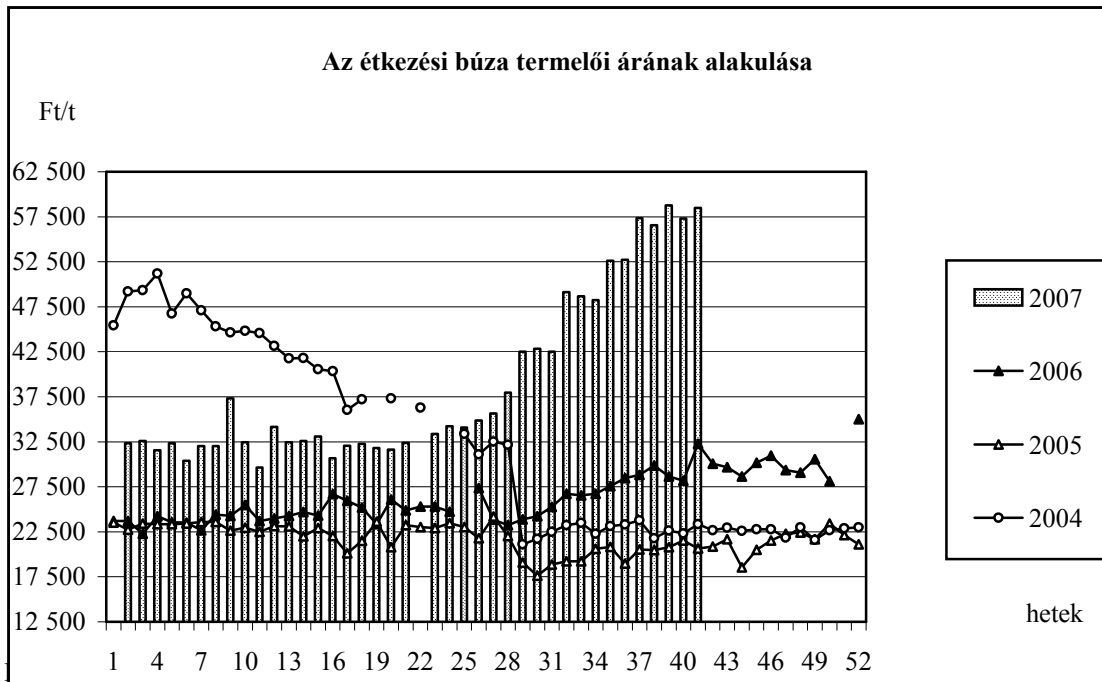
- hektoliter súly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegen magtartalom max. 7%
- csírázott szemszázalék max. 4%
- Hageberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

- Bulgária -hektoliter súly min. 76kg, nedvességtartalom max. 14%, idegen magtartalom max. 4%
- Csehország -hektoliter súly min 76kg, nedvességtartalom max. 14%, idegen magtartalom 6%, csírázott szemszázalék 2,5%
- Észtország -hektoliter súly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csírázott szemszázalék 3%
- Lengyelország -hektoliter súly min. 76 kg, idegen magtartalom max. 6%
- Magyarország -hektoliter súly 76 kg, csírázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230
- Nagy-Britannia -hektoliter súly min. 76 kg, Hageberg-féle esésszám 250
- Szlovákia -hektoliter súly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%
- Ukrajna - 12%-os fehérjetartalom, idegen magtartalom max. 8%
- Oroszország - nedvességtartalom max. 15%

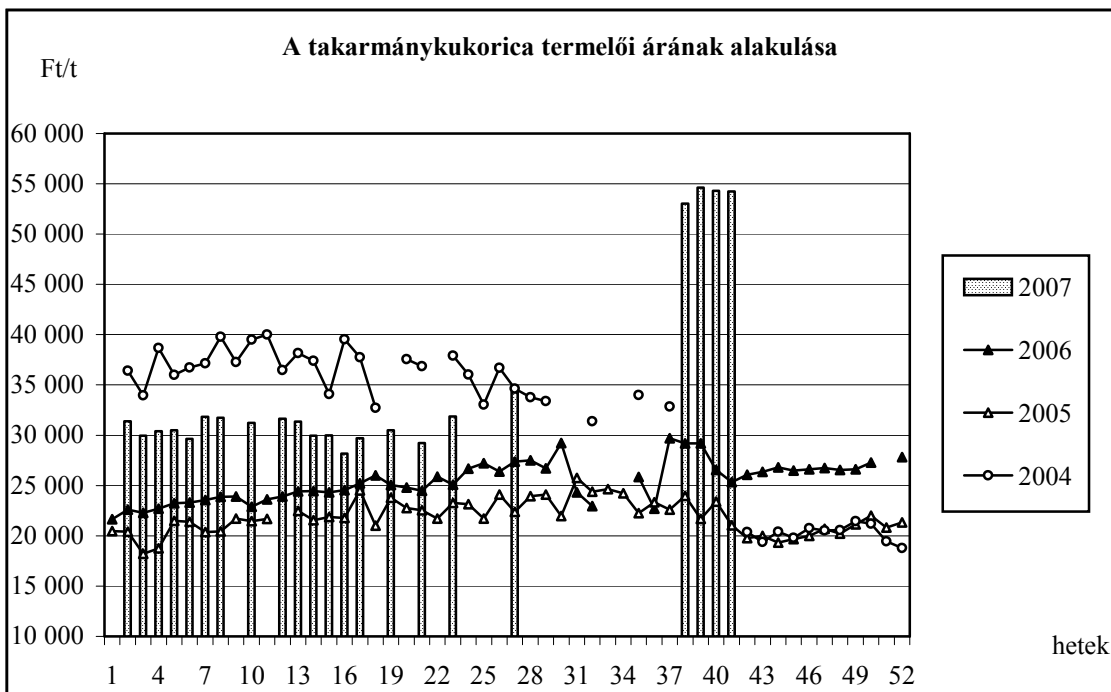
Forrás: AGRIMIS-Portal für Agrarmarkt-Informationssysteme, 2007. 41. hét

1. ábra

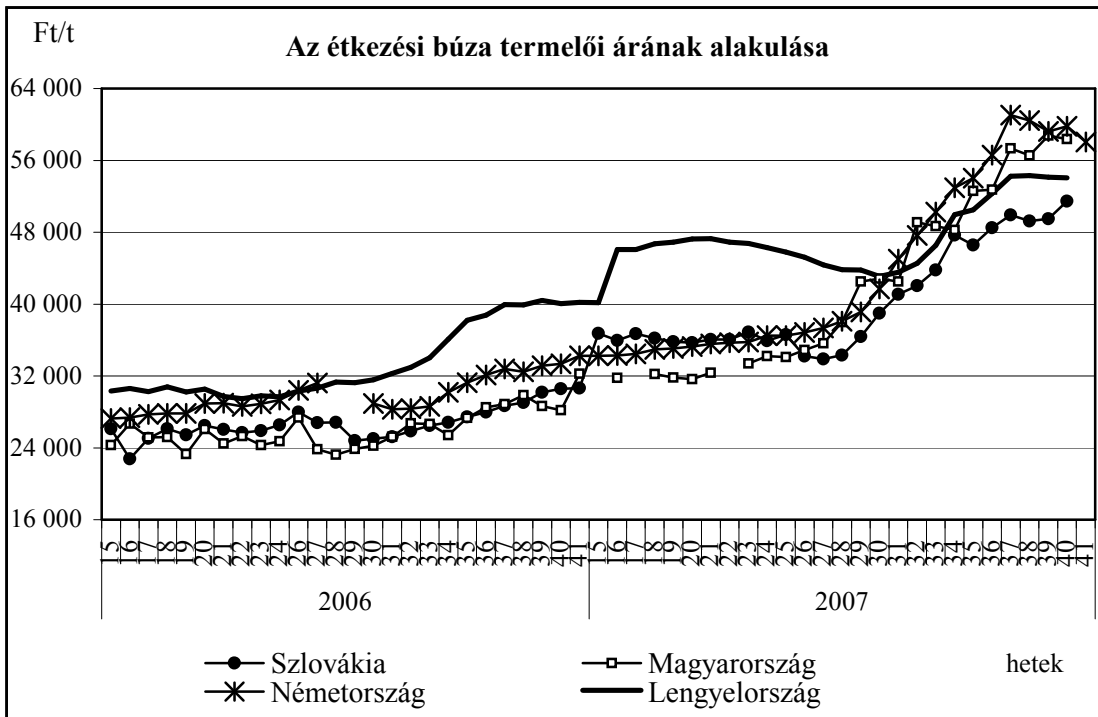
Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

2. ábra

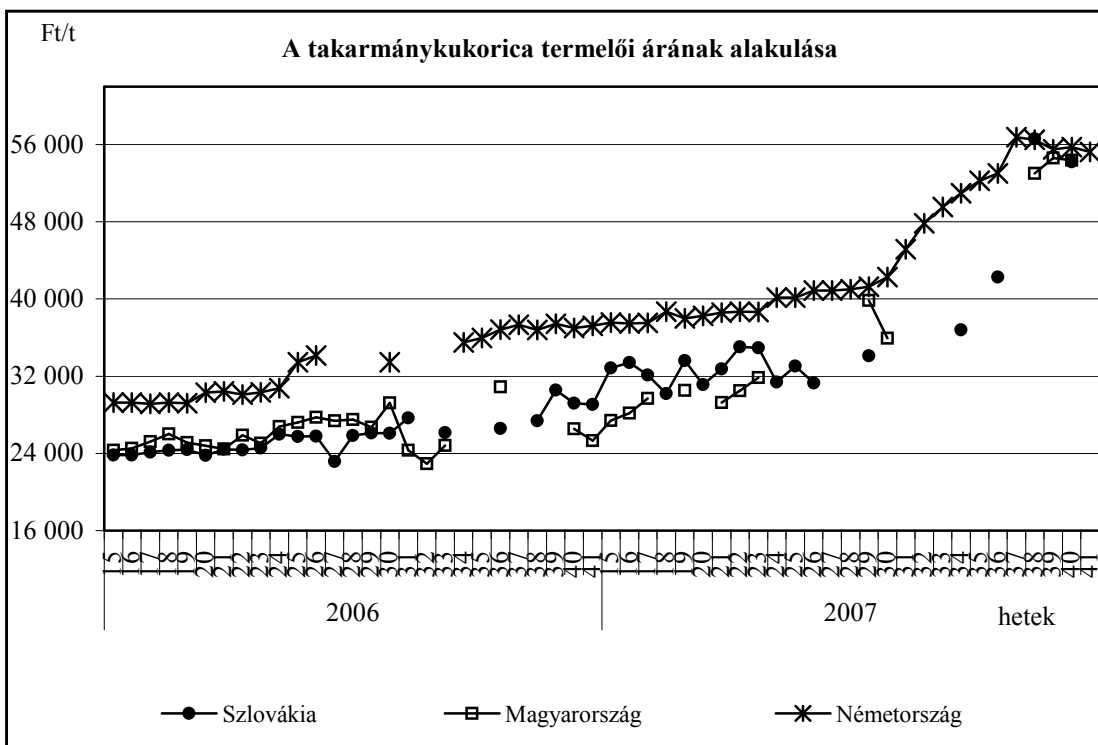

Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

3. ábra

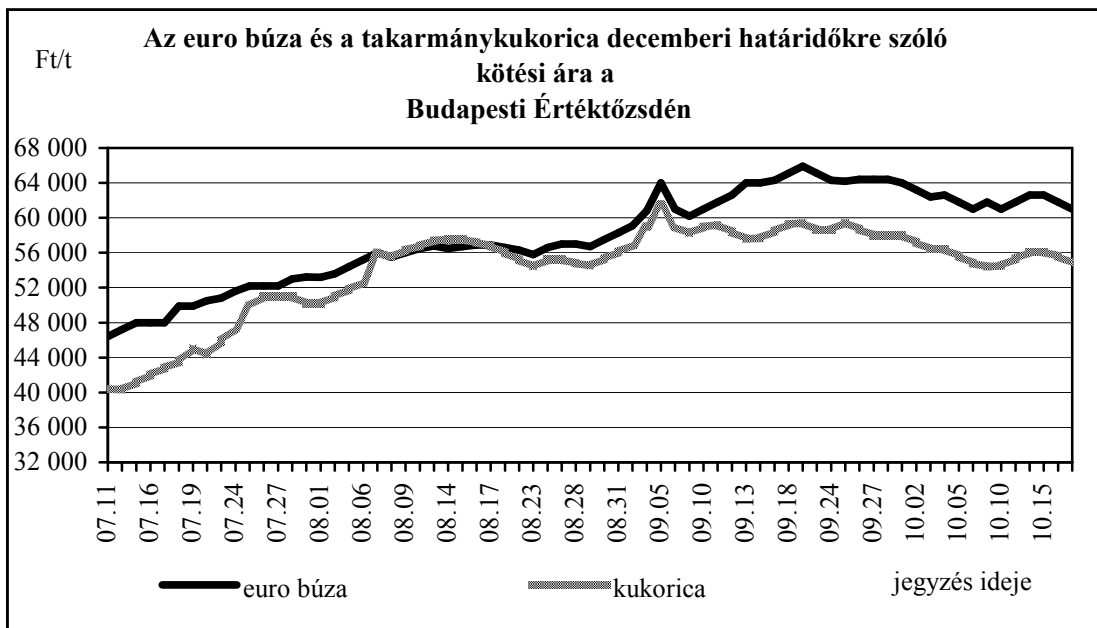

4. ábra

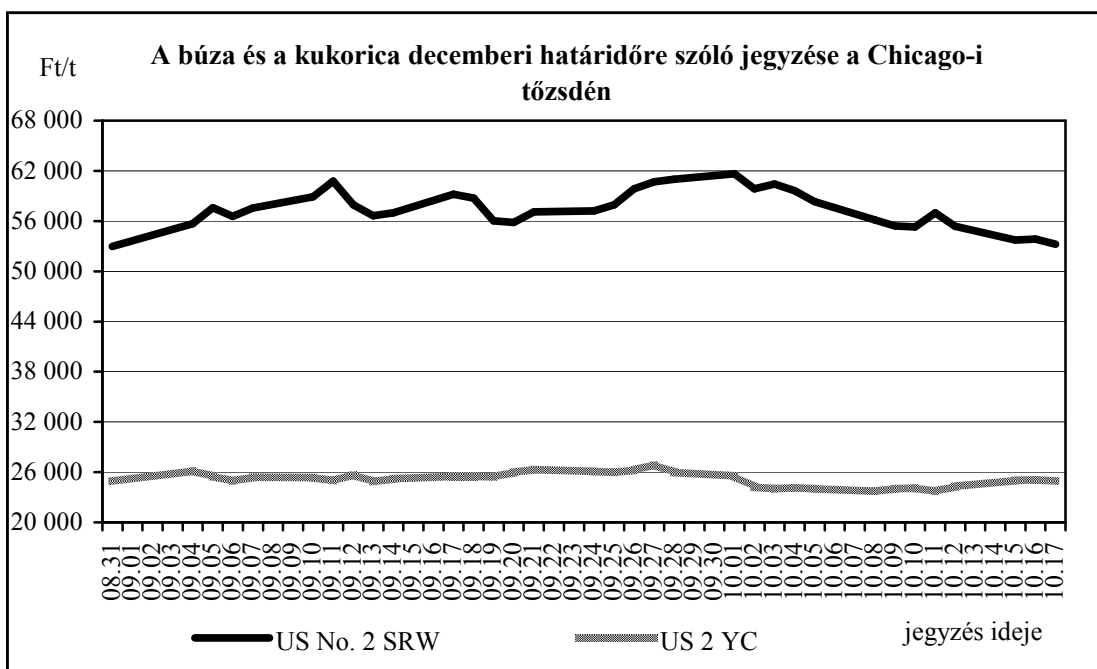
Forrás: AGRIMIS-Portal für Agrarmarkt-Informationssysteme

5. ábra

Forrás: BÉT

6. ábra

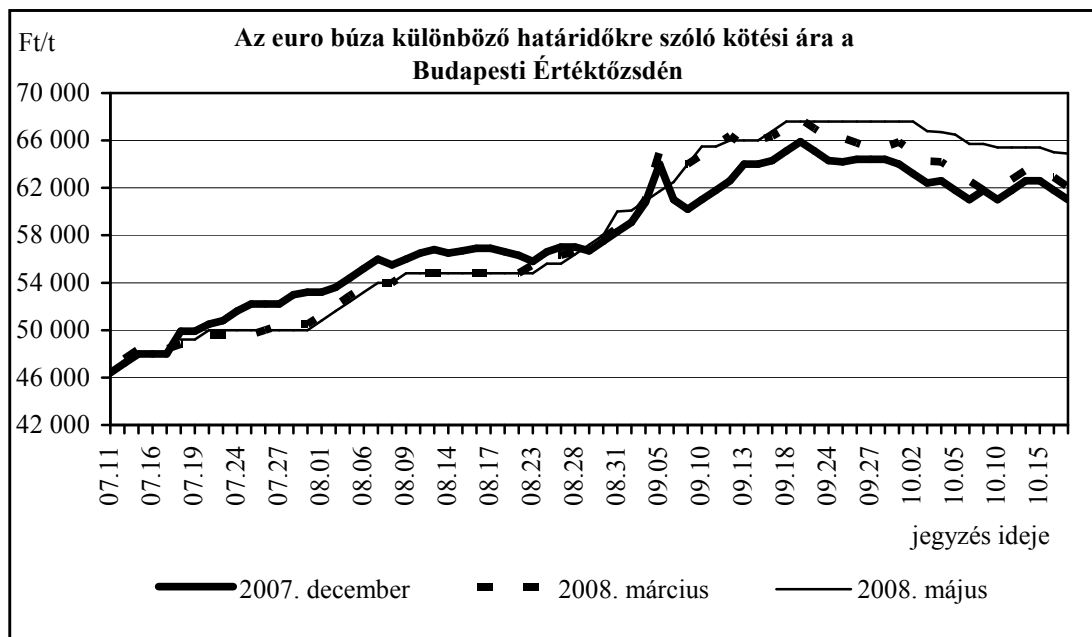

US 2 YC-USA 2. Yellow Corn

US No. 2 SRW-USA 2. Soft Red Winter

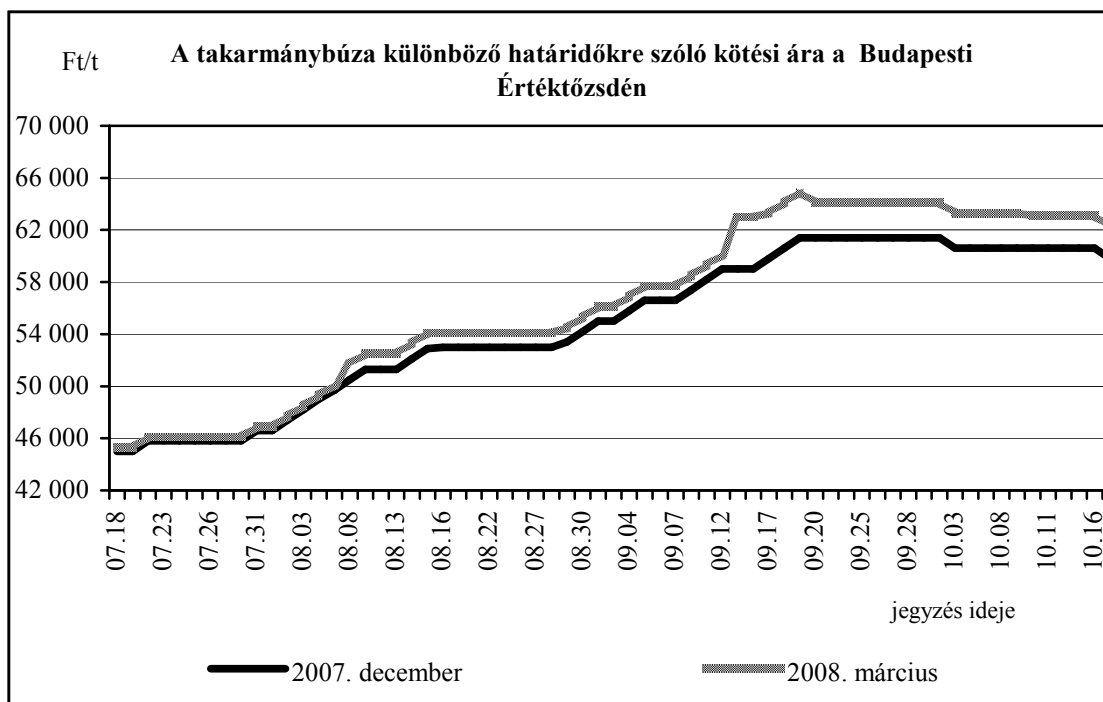
Forrás:CBOT-Chicago Board of Trade

7. ábra

Forrás: BÉT

8. ábra

Forrás: BÉT

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA A 41. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Országos				
		2006. 41. hét	2007. 40. hét	2007. 41. hét	2007.41. hét/ 2006. 41. hét (%)	2007. 41. hét/ 2007. 40. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	1071,41	371,00	1473,31	137,51	397,12
	Ft/kg	48,58	74,00	76,71	157,90	103,66
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1264,66	390,50	1522,18	120,36	389,80
	Ft/kg	50,39	80,27	82,34	163,42	102,58
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	421,96	168,04	1082,63	256,57	644,27
	Ft/kg	55,38	80,05	86,62	156,40	108,20
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	95,00	23,00	137,33	144,56	597,11
	Ft/kg	56,51	88,43	88,93	157,39	100,56
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	52,34	20,00	31,00	59,23	155,00
	Ft/kg	57,94	83,66	92,26	159,23	110,29
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	59,91	3,93	87,67	146,33	2230,76
	Ft/kg	65,22	101,18	95,87	146,98	94,75
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	392,25	157,72	697,60	177,85	442,30
	Ft/kg	45,22	70,85	76,08	168,22	107,38
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	849,90	274,40	1105,55	130,08	402,90
	Ft/kg	48,08	73,53	77,49	161,17	105,38
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	154,72	124,41	295,62	191,07	237,62
	Ft/kg	51,53	79,14	83,32	161,69	105,29
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	141,10	10,00	87,35	61,91	873,50
	Ft/kg	53,73	91,00	84,46	157,18	92,81
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	20,80	31,26	61,49	295,63	196,71
	Ft/kg	64,70	80,90	97,04	149,98	119,95

Forrás: PÁIR

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRA 2007-BEN

Ft/mennyiségi egység

Termék	január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember
Finomliszt BI 55 1 kg	94	100	85	93	101	111	103	117	125
Fehér kenyér 1 kg	177	174	182	182	187	188	190	202	196
Félbarna kenyér 1 kg	184	157	142	144	160	151	162	163	162
Étkezési búzadara AD /kg	125	123	115	118	127	119	126	137	143

*október 1-3 hete

Forrás: PÁIR

KÜLFÖLDI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDÓS PIACOK (2007. szeptember 28.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago *(őszi, lágy búza)			Kansas **(őszi, kemény búza)			Minneapolis ***(tavaszi, kemény búza)			LIFFE****		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP / tonna	Ft/tonna
2007. november	268,25	67 266	2007. december	344,99	52 400	2007. december	341,41	60 375	2007. december	332,77	58 847	2007. november	180,00	64 589
2008. január	268,00	67 204	2008. március	347,93	51 792	2008. március	341,96	60 472	2008. március	334,61	59 172	2008. január	183,75	65 935
2008. március	266,00	66 702	2008. május	313,21	49 189	2008. május	314,86	55 680	2008. május	321,29	56 817	2008. március	188,00	67 460
2008. május	266,25	66 765	2008. július	250,20	43 197	2008. július	253,14	44 765	2008. július	291,35	51 522	2008. május	191,00	68 537
2008. augusztus	197,50	49 525	2008. szeptember	252,04	43 627	2008. szeptember	252,77	44 700	2008. szeptember	255,71	45 220	2008. július	192,00	68 895
2008. november	195,00	48 898	2008. december	254,06	44 928	2008. december	254,61	45 025	2008. december	257,18	45 480	2008. november	133,00	47 724

*SRW-Soft Red Winter

**HRW-Hard Red Winter

***DNS-Dark Northern Spring

**** étkezési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade

KCBOT-Kansas City Board of Trade

MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica

7. táblázat

Repce

8. táblázat

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna
2007. november	234,50	58 803	2007. december	146,85	25 969
2008. január	238,00	59 681	2008. március	153,25	27 101
2008. március	240,00	60 182	2008. május	157,18	27 796
2008. június	239,00	59 932	2008. július	160,53	28 388
2008. augusztus	239,00	59 932	2008. szeptember	162,40	28 719
			2008. december	165,16	29 207

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

MATIF, Párizs		
Szállítási határidő	CAD / tonna	Ft/tonna
2007. november	360,75	63 781
2008. február	365,50	30 195
2007. október	367,00	30 735
2008. május	348,00	61 526

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2006.39. hét		2007. 39. hét		
Franciaország					
Rouen	139	38 110	260	65 188	szeptember
La Pallice	141	38 646	266	66 565	szeptember
* Creil	131	35 776			szeptember
Németország					
Hamburg	137	37 449	263	65 834	szeptember
Würzburg	132	36 082	248	61 954	szeptember
Köln	143	39 089	243	60 828	szeptember
Drezda					szeptember
Dánia					
Koppenhága					szeptember
Olaszország					
Milánó	156	42 643			szeptember
Bologna	155	42 369			szeptember
Belgium					
Brüsszel	142	38 816			szeptember
Spanyolország					
**Barcelona	162	44 283	285	71 341	szeptember
Ausztria					
Bécs	137	37 449	261	65 208	szeptember
Finnország					
Nokia	118	32 255			szeptember
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	145	39 603	231	57 919	október
Bordeaux/Bayonne	141	38 646	228	57 073	október
La Pallice	142	38 920	225	56 282	október
Németország					
Hamburg	167	45 649	260	65 083	szeptember
Olaszország					
Bologna	155	42 233			szeptember
Spanyolország					
**Barcelona	162	44 283	250	62 580	szeptember

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

TAKARMÁNYBÚZA ÉS TAKARMÁNYÁRPA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Takarmányárpa	2007. 39. hét		
Anglia			
Kelet-Anglia			október
Franciaország			
Rouen	266	66 565	szeptember
La Pallice	261	65 429	október
* Creil			szeptember
Németország			
Hamburg	260	65 083	szeptember
Hannover	245	61 328	szeptember
München	220	55 070	szeptember
Drezda	238	59 576	szeptember
Dánia			
Koppenhága			szeptember
Olaszország			
Bologna			szeptember
Belgium			
Brüsszel			szeptember
Spanyolország			
Barcelona	253	63 331	szeptember
Ausztria			
Bécs	228	57 073	szeptember
Finnország			
Raisio	190	47 561	szeptember
Takarmánybúza			
Franciaország			
*Creil	237	59 306	szeptember
Németország			
Hamburg	250	62 580	szeptember
Hollandia			
Rotterdam	250	62 580	szeptember
Belgium			
Brüsszel			szeptember

*FOB - Free on Board-bérmertesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t	Szállítási hónap	Kikötő
	2007.09.21.		2007.09.28.			
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%	358,76	63 801,88	—	—	—	*FOB St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %	399,00	70 958,16	401,50	71 001,26	szeptember	*FOB Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%	334,60	59 505,26	364,10	64 387,44	október	*FOB Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW	350,90	62 404,06	382,60	67 658,98	október	*FOB US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW	372,00	66 156,48	374,50	66 226,58	szeptember	*FOB Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Franciaó. alapminőség	402,30	71 545,03	377,10	66 686,36	szeptember	*FOB Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW	340,20	60 501,17	369,60	65 360,06	október	*FOB US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágý búza	—	—	—	—	—	*FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	602,80	107 201,95	627,40	110 949,42	szeptember	*FOB St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	602,80	107 201,95	627,40	110 949,42	szeptember	*FOB St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC	176,20	31 335,41	174,80	30 911,63	október	*FOB US Gulf
Argentína	180,80	32 153,47	187,70	33 192,87	szeptember	*FOB Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU , Franciaó., takarmány	354,60	63 062,06	375,00	66 315,00	szeptember	*FOB Rouen
Ukrajna, takarmány	—	—	—	—	—	*FOB Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW	—	—	—	—	—	*FOB PNW

(1) CWRS-Canada Western Red Spring-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(2) Ausztrália APH- Australian Prime Hard-14 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(3) US No. 2 DNS- USA Dark Northern Spring- 14%-os fehérjetartalom-keménybúza

(4) US No. 2 HRW-USA Hard Red Winter-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(5) ASW- Australian Standard White-standardbúza

(6) EU, Franciaó. alapminőség - a világpiacon elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW- USA Soft Red Winter-10,3 %-os fehérjetartalom-lágýbúza

(8) Ukrajna lágý búza- 12%-os fehérjetartalom-lágýbúza

(9) Kanada CWAD 1-Canada Western Amber Durum 1-kemény

(10) Kanada CWAD 2-Canada Western Amber Durum 2-kemény

(11) US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU , Franciaó., takarmányárpa-a világpiacon elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW- USA Pacific Northwest

*FOB-Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

Olajosmag piaci jelentés

Világpiaci helyzet

Szeptember végére megállt az olajosmagvak árának több hónapja tartó növekedése, október elején pedig kisebb árzuhanás következett be a legfontosabb olajosmag, a szója piacán (1-3. ábra). Az árcsökkenésre ható legfontosabb tényező az USA és az EU azon szeptember végi elhatározása volt, mely szerint (ha időlegesen is) újra termelésbe vonják a túltermelés elkerülése miatt pihentetett tartalékföldeket. Az árak az október eleji mélypont után ismét emelkedtek, ami továbbra is a fennálló keresleti piacnak köszönhető. Az áremelkedést fokozták a Dél-Amerikából érkező hírek, amelyek szerint a szárazság miatt késik mind a szója (Brazília, Argentína), mind a napraforgó vetése (Argentína).

A növényolajok piacán tovább emelkedtek az árak, kivéve a szójáét és a pálmaolajét (5. ábra). Szójaolajból a vártnál nagyobb lesz termelés, pótlandó a napraforgó- és a repceolaj hiányát, a pálmaolajból pedig a jövő évben már ismét emelkedő maláj termelésre vonatkozó várakozások fékeztek az árnövekedést.

Európai kitekintés

Az EU-ban tovább stagnált a repce tőzsdei ára, itt nem történt olyan visszaesés, mint a szója piacán (4. ábra). Az árcsökkenést az Ausztráliából és Kanadából érkező hírek fogták vissza: az ausztrál aszály miatt jóval kisebb (1,4 helyett 1 millió tonna) lesz a termés a vártnál, a kanadai betakarítás befejeződésével pedig a korábban reméltnél 300 ezer tonnával kisebb, 8,8 millió tonnás termés került a raktárakba. Ezzel a lecsökkent kínálattal áll szembe a nagyobb világpiaci, elsősorban kínai kereslet, amit az ottani gyenge termés miatt megnövekedett importigény is emel.

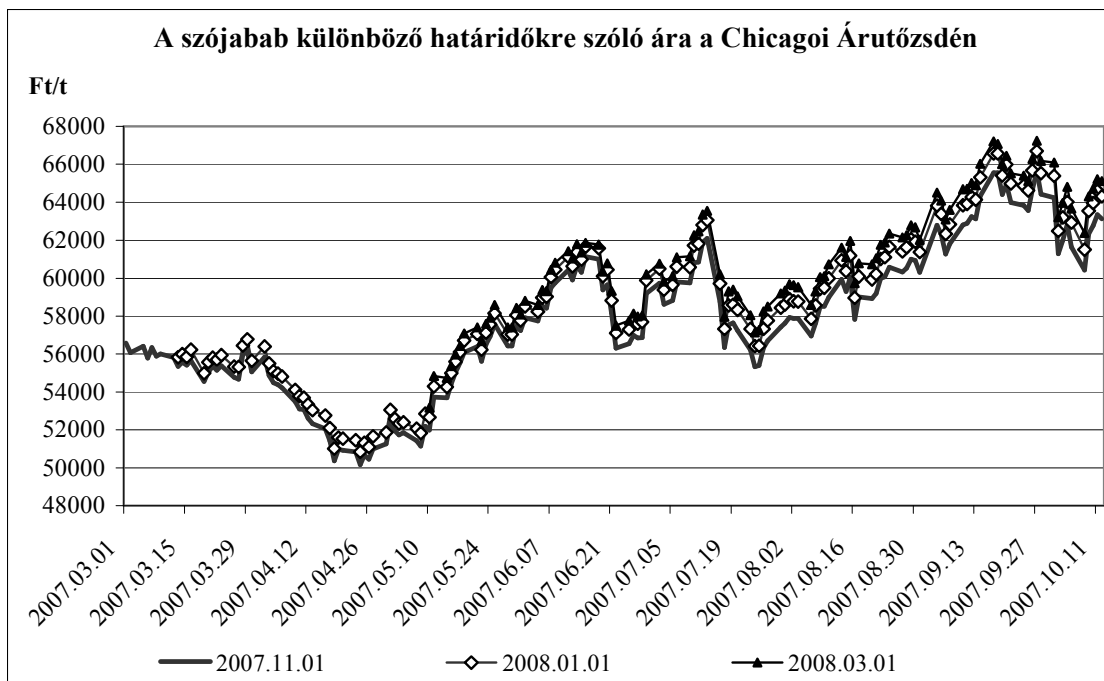
A napraforgó piacán tovább folytatódott az áremelkedés, annak ellenére, hogy Ukrajnából és Oroszországból a vártnál jobb terméseredményekről érkeztek hírek. Ennek ellenére a napraforgóolaj ára tovább nőtt, mivel mindkét ország exportvám bevezetését tervezi annak érdekében, hogy olcsón tudja ellátni hazai piacát a fő élelmezési cikknek számító olajból.

Hazai körkép

A hazai árak is követték a nemzetközi piacok árváltozását. Ennek megfelelően tovább nőtt a napraforgómag és a napraforgóolaj ára. A BÉT áruszekciójában a napraforgó ára 15 ezer forintos növekedéssel elérte a 100 ezer forintos nagyságot (6. ábra), de a felvásárlási árak is 90-95 ezer forint körül alakulnak (3. táblázat). A finomított napraforgóolaj értékesítési ára is drasztikusan, egy hét alatt több mint 10%-kal növekedett (3. táblázat). Az árak átgyűrűztek a fogyasztói piacokra is, itt két hónap alatt 14%-kal emelkedett az olaj ára (7. ábra), de további áremelkedés várható az értékesítési árak ennél nagyobb arányú növekedése miatt (eddig éves szinten az értékesítési árak 40, a fogyasztói árak 14%-kal nőttek). Az országban befejeződött a repce vetése. Országosan 8%-kal, 232-ről 250 ezer ha-ra nőtt a vetésterület. Amint a 8. ábrából is jól látszik, elsősorban a Dunántúlon és Bács-Kiskunban nőtt a vetésterület, míg az Alföldön és Észak-Magyarországon stagnált vagy minimálisan csökkent a repce területe. Ennek oka valószínűleg a Dunántúlon ebben az évben tapasztalt kedvezőbb termésátlagokban keresendő. Ugyanis azokban a megyékben nőtt jobban a vetésterület, ahol idén jobbak voltak a termésátlagok (lásd 30. heti bulletin).

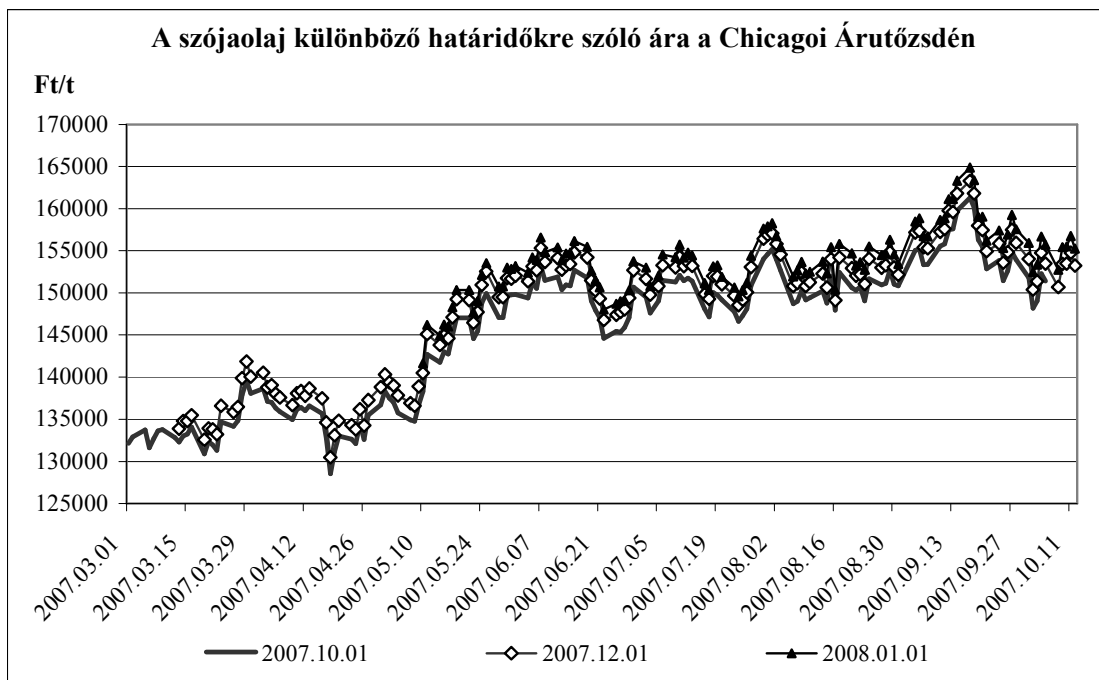
Szinte teljesen befejeződött a napraforgó betakarítása is. A korábban várt 25%-os terméskiesés helyett csupán 10-12%-os lett a terméscsökkenés, 890 ezer helyett 1 millió tonnás termést takarítottak be. A termésátlagok a repcével ellentétesen alakultak: a repceből a Dunántúlon volt jobb a termés, köszönhetően a márciusi bőséges csapadéknak, amiből az alföldi megyék kimaradtak. Napraforgóból viszont a legfontosabb termőterületnek számító tiszántúli megyék termésátlaga lett a jobb, köszönhetően annak a júliusi csapadéknak, ami az ország egy-két déli megyéjében és a Tiszántúlon leesett. Az ország középső része viszont mindkét esetben kimaradt a csapadékból, így ezeken a területeken a repce után most a napraforgó termésátlaga is a mélybe zuhant (9. ábra).

1. ábra

Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

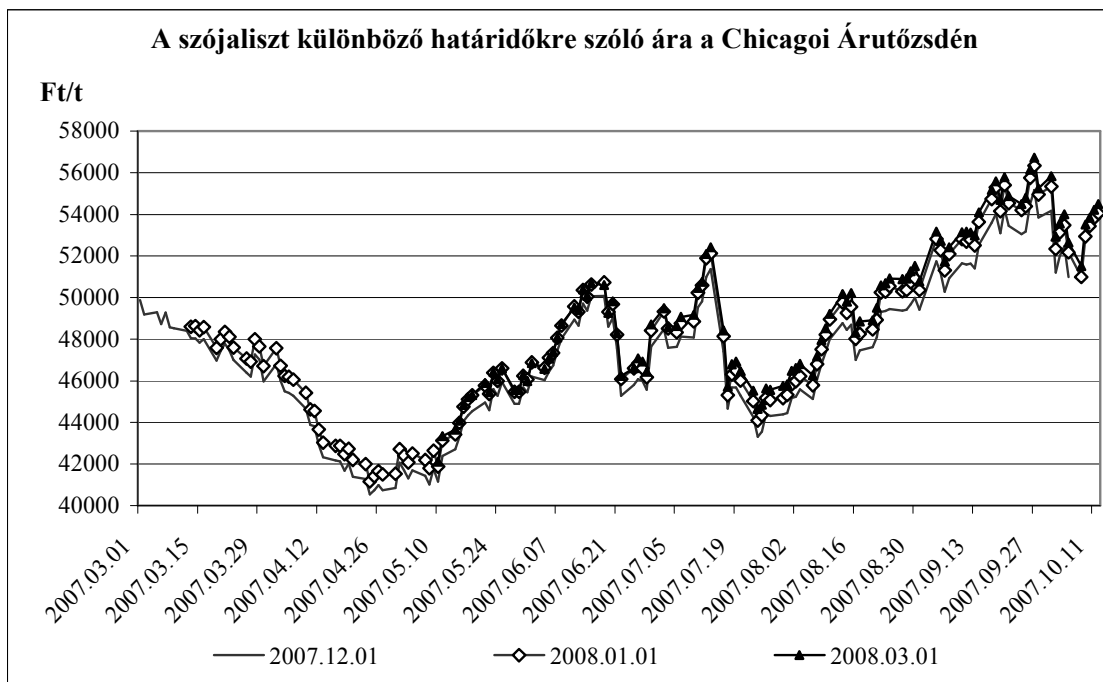
2. ábra

Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

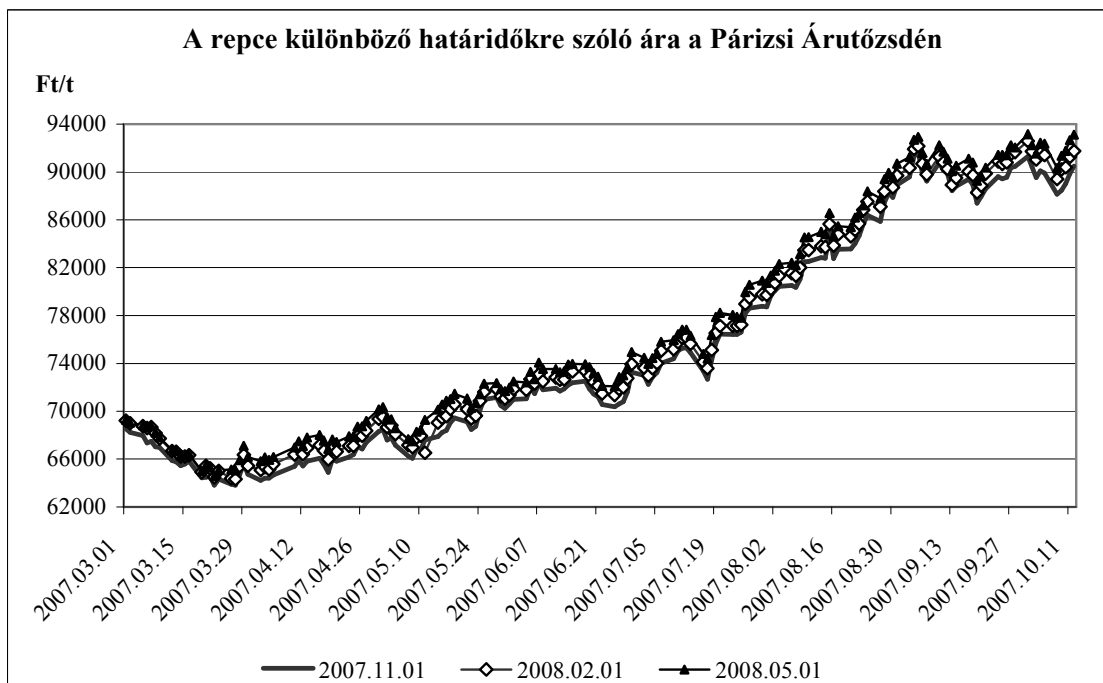

3. ábra

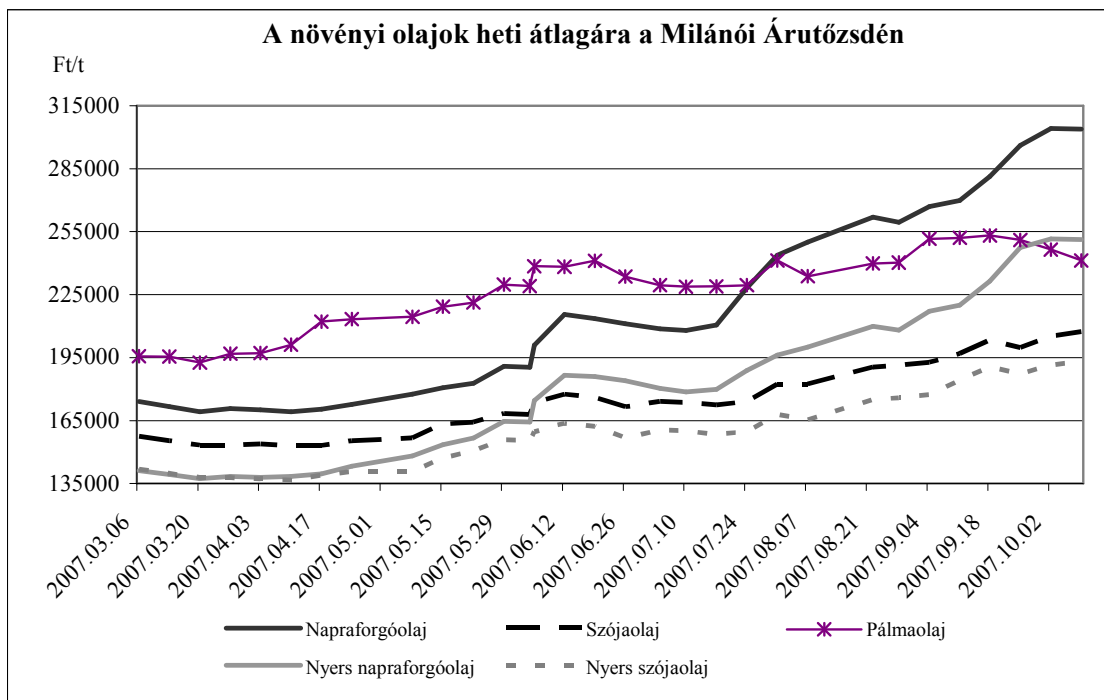
Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

4. ábra

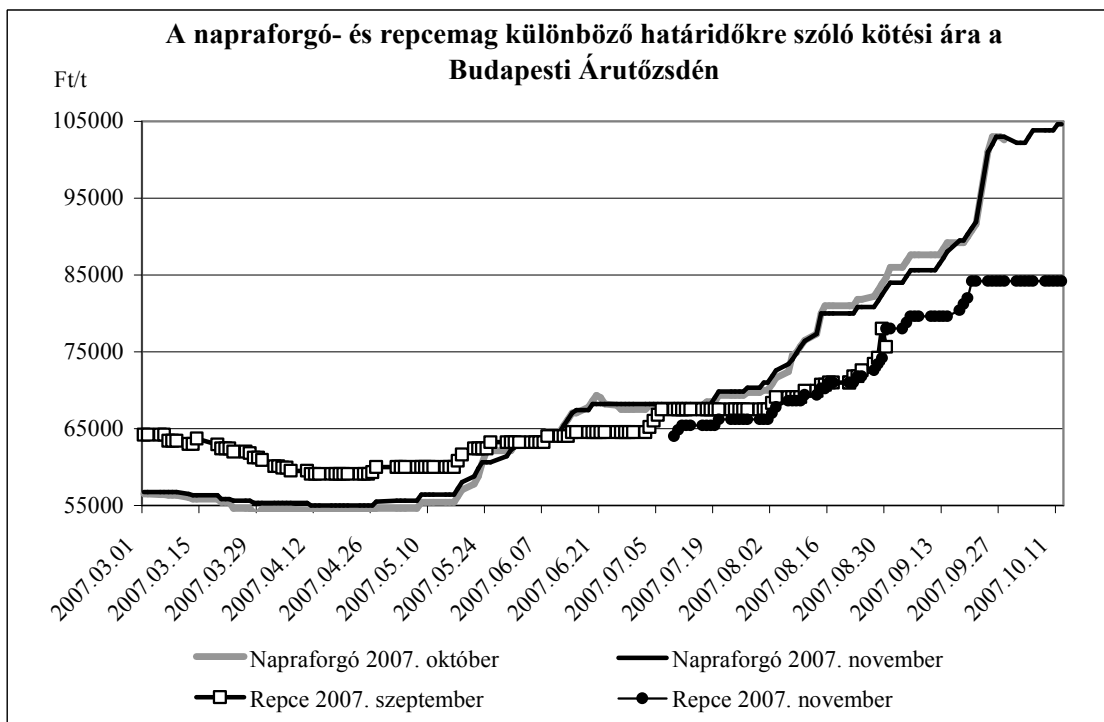
Forrás: MATIF határidős gabonapiac - napi statisztika

5. ábra

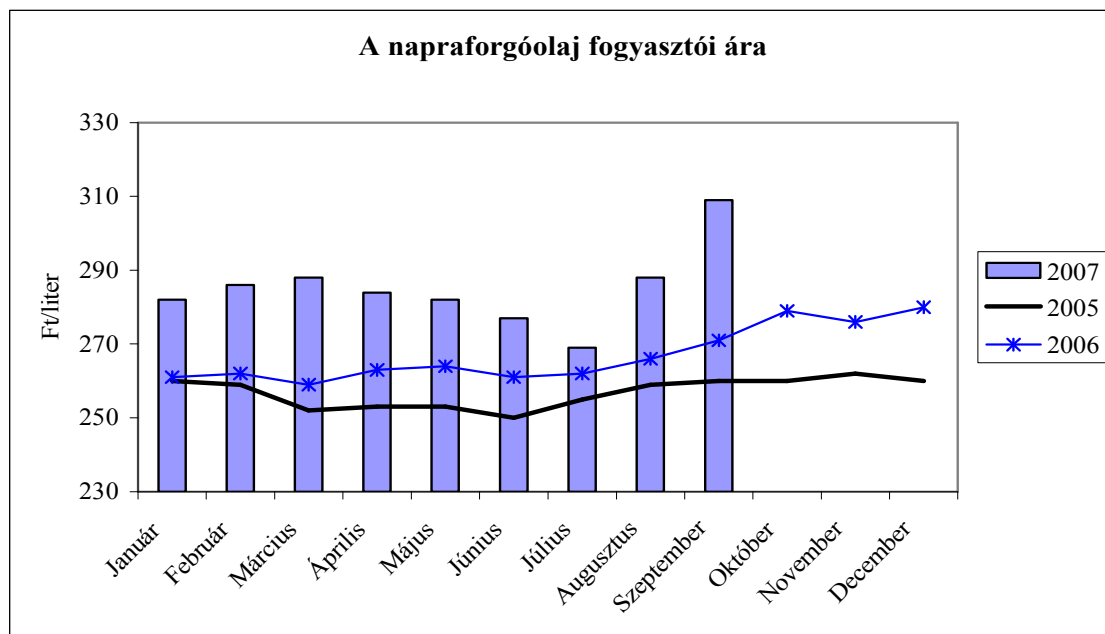

Forrás: Borsa di Milano - heti statisztika

6. ábra

Forrás: BÁT határidős gabonapiac - napi statisztika

Forrás: KSH

1. táblázat
A NYERS NÖVÉNYOLAJOK ÁRA*

Ország		Hollandia	Németország	Olaszország	Egyesült Államok	Magyarország
Ft/tonna	Ár típusa	Prompt nagyker. ár	Prompt nagyker. ár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2007.09.14	213 509	-	219 923	-	208 000
	2007.09.28	223 678	-	247 319	-	221 433
	2007.10.12	250 743	-	251 206	-	204 782
Repceolaj	2007.09.14	189 565	191 474	-	-	-
	2007.09.28	198 100	205 623	-	-	-
	2007.10.12	207 809	214 174	-	-	-
Szójaolaj	2007.09.14	174 298	178 878	184 017	160 515	-
	2007.09.28	170 266	174 780	187 211	157 335	-
	2007.10.12	176 232	176 981	193 573	156 923	-

Forrás: AKI, ZMP, BM, CBOT, DARSS

* Fontosabb exportőr és importőr államok

EURÓPAI OLAJNÖVÉNY- ÉS DARAÁRAK

<i>Ország</i>		<i>Hollandia</i>	<i>Franciaország</i>	<i>Németország</i>	<i>Ausztria</i>	<i>Magyarország</i>
Ft/tonna	Ár típusa	Prompt ár az olajmalom kapujában	Prompt ár az olajmalom kapujában	Heti termelői és értékesítési ár *	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
<i>Napraforgómag</i>	2007.09.14	-	108 294	-	81 970	81 927
	2007.09.28	-	117 857	-	87 160	90 158
	2007.10.12	-	120 641	-	89 143	93 708
<i>Napraforgódara</i>	2007.09.14	-	55 132	-	47 657	34 995
	2007.09.28	67 705	50 152	-	47 029	32 572
	2007.10.12	49 113	57 163	-	45 506	29 612
<i>Repcemag</i>	2007.09.14	89 312	95 470	80 160	83 241	67 164
	2007.09.28	89 521	89 120	81 752	82 144	70 062
	2007.10.12	88 615	88 865	81 792	81 662	71 345
<i>Repcedara</i>	2007.09.14	49 618	53 282	48 801	48 928	-
	2007.09.28	48 647	52 108	48 408	48 283	-
	2007.10.12	46 679	51 197	46 878	45 506	-

Forrás: AKI, ZMP, BLPW, DARSS

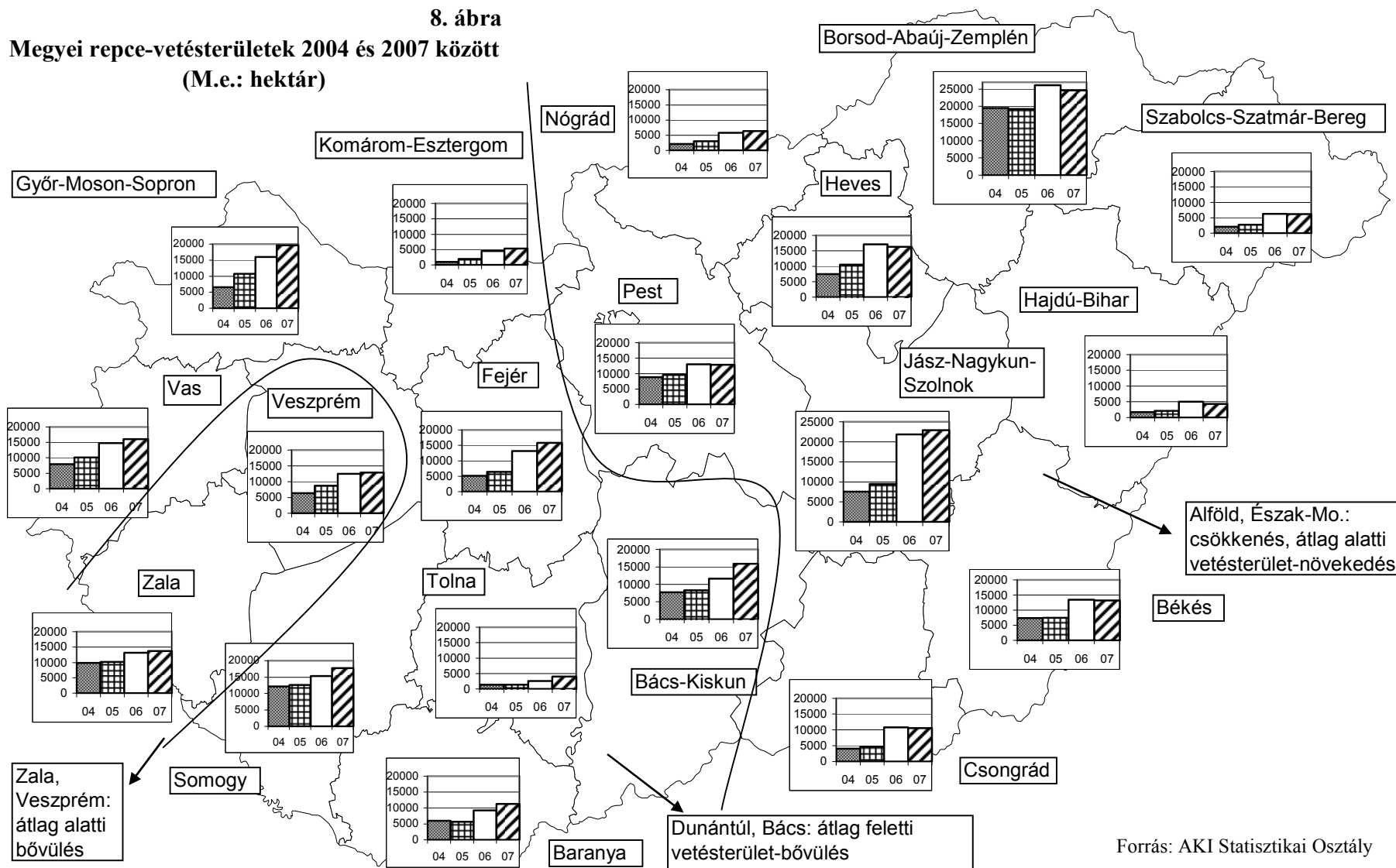
* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő.

3. táblázat
A FONTOSABB HAZAI OLAJOSMAGVAK TERMELŐI, A BELŐLÜK KÉSZÜLT TERMÉKEK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA

<i>Megnevezés</i>		<i>2006. 41. hét</i>	<i>2007. 40. hét</i>	<i>2007. 41. hét</i>	<i>2007. 41. hét / 2006. 41. hét [%]</i>	<i>2007. 41. hét / 2007. 40. hét [%]</i>
<i>Ipari Napraforgómag</i>	tonna	140 925	82 087	66 534	47,2	81,1
	Ft/t	57 572	94 043	93 708	162,8	99,6
<i>Repcemag</i>	tonna	33	2 347	855	2 605,6	36,4
	Ft/t	59 752	70 783	71 345	119,4	100,8
<i>Finomított napraforgóolaj</i>	tonna	2 360	2 627	1 990	84,3	75,8
	Ft/t	196 739	249 898	278 290	141,5	111,4
<i>Napraforgódara</i>	tonna	4 485	3 722	361	8,0	9,7
	Ft/t	20 815	33 018	29 612	142,3	89,7

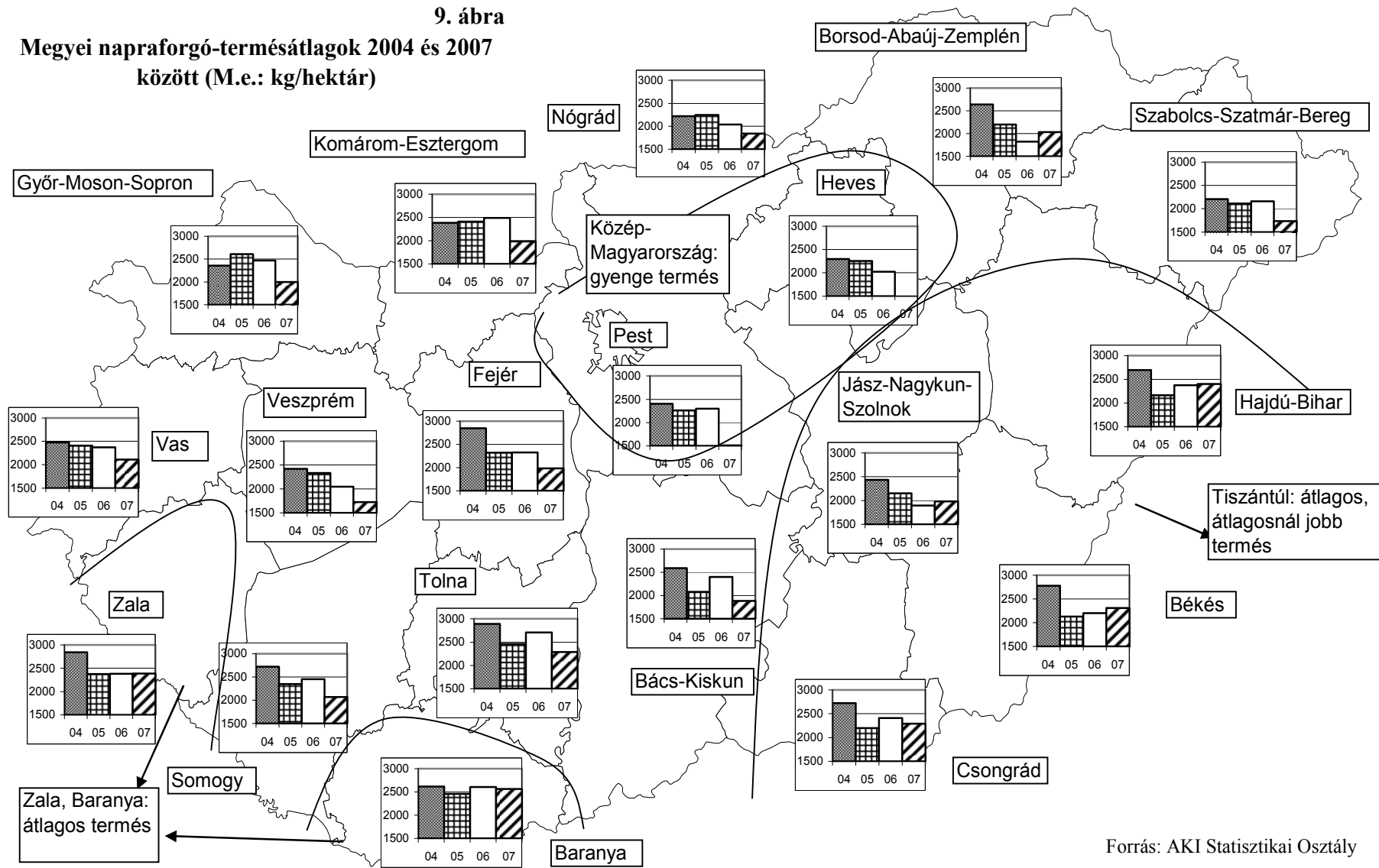
Forrás: AKI

8. ábra
Megyei repce-vetésterületek 2004 és 2007 között
(M.e.: hektár)

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

9. ábra
Megyei napraforgó-termésátlagok 2004 és 2007
között (M.e.: kg/hektár)

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

Az **Élőállat és Hús** kiadvány kéthetente jelenik meg.
A Piac-információs Szolgálat adatszolgáltatói valamint a rendszerhez még csatlakozni kívánó szervezetek számára a hozzájutás térítésmentes.

Az Élőállat és Hús kiadványon kívül kínáljuk még a

Gabona és Ipari Növények
Tej és Tejtermékek
Baromfi
Zöldség-gyümölcs-burgonya
kiadványokat is

A Tej és Tejtermékek kiadvány havonta jelenik meg, a többi kéthetente.

A kiadványokkal kapcsolatban részletesebb felvilágosítást ad:

Kamarásné Hegedűs Nóra, tel. 1-476-3064

Kiadványaink a hazai piaci információkon kívül tájékoztatnak a szomszédos országok és az EU piaci áraitól is. A hazai és külpiaconkénti árrendelések összehasonlítása, valamint a világpiaci folyamatok figyelése alapján a kiadványok megkönnyítik a hazai termékek piaci helyzetének megítélését és esetleg e termékek külpiacon való elhelyezését is.

KIADJA

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci-árinformációs Szolgálat
H-1093 Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (0036) 1-476-6092
Fax: (0036) 1-217-8111
Internet: www.akii.hu
E-mail: akii@akii.hu

